

VAASAN HALLINTO-OIKEUS
Korsholmanpuistikko 43
PL 204
65101 VAASA
Puhelin 0100 86360, Faksi 010 36 42760
Sähköposti vaasa.hao@oikeus.fi

PÄÄTÖS

Nro 10/0142/1

Antopäivä

1.6.2010

01526/09/5201

01527/09/5201

ASIA

Valitukset vesitalousasiassa

MUUTOKSENHAKIJAT

1. Espoon ympäristöyhdistys ry. ja Uudenmaan ympäristönsuojelupiiri ry., yhdessä
2. Espoon kaupungin ympäristölautakunta

LUVAN HAKIJA

Espoon kaupunki

PÄÄTÖS, JOHON ON HAETTU MUUTOSTA

Viranomainen

Länsi-Suomen ympäristölupavirasto

Päivämäärä

2.7.2009

Nro 32/2009/1

Länsi-Suomen ympäristölupavirasto (1.1.2010 alkaen Etelä-Suomen aluehallintovirasto) on myöntänyt Espoon kaupungille luvan poiketa vesilain 1 luvun 17 a §:ssä säädetystä kiellosta muuttaa luonnontilaista uomaa ja luvan oikaista Myllypuron uomaa sekä rakentaa Niipperinportin alittavaan rumpuun hakemukseen liitetyn suunnitelman mukainen patorakennelma ja padota Myllypuron uoman vettä tilapäisesti tulva-altaaseen Espoon kaupungissa.

Annetut lupamääräykset ilmenevät päätöksestä. Päätöksen perusteluissa on todettu muun muassa, että padon ja tulvavesialtaan rakentaminen Espoon Niipperin taajaman läpi kulkevaan Myllypuroon vähentää puron tulvimista ja estää tulvien aiheuttamia vahinkoja Niipperin pientaloasuinalueella. Tulvatilanteen on arvioitu toistuvan 20 vuoden jaksolla muutamia kertoja.

Ympäristölupavirasto on hylännyt hakemuksen töiden aloittamiseksi

ennen päätöksen lainvoimaiseksi tulemista.

VAATIMUKSET HALLINTO-OIKEUDESSA

1. *Espoon ympäristöyhdistys ry. ja Uudenmaan ympäristönsuojelupiiri ry.* ovat vaatineet ympäristölupaviraston päätöksen kumoamista ja hakemuksen hylkäämistä. Yhdistysten lupavirastolle lähettämää muistutusta ei käsitelty ja tämän vuoksi asia tulisi palauttaa lupavirastolle uudelleen käsiteltäväksi. Nyt esillä olevasta alueesta osa sijaitsee lainvoimaisen yleiskaavan luonnonsuojelualueeksi (SL1) varatulla alueella. Päätös on yleiskaavan vastainen. Kohdealueelle on perustettu Myllypuron lehtokorpilaakso -niminen luonnonsuojelualue ennen lupapäätöksen tekemistä. Hanke on luonnonsuojelualueella kielletty. Hanke vaarantaa luontoarvoja monin tavoin, esimerkiksi luonnonsuojelulain 49 §:n lajeista saukko ja liito-orava kuuluvat alueen lajistoon. Hanke on myös tulvadirektiivin ja vesipuitedirektiivin vastainen, vaihtoehtoisia menetelmiä alueen tulvien torjunnalle ei ole esitetty.

2. *Espoon kaupungin ympäristölautakunta* on vaatinut ympäristölupaviraston päätöksen muuttamista siten, että lupamääräyksissä vesihaittojen ehkäisyn painopiste kohdistuu Myllypuron luonnonsuojelualueen asemesta Niipperin asuinalueelle muuttamalla padottavia putkiosuuksia avouomiksi. Lisäksi Myllypuron yläjuoksun osalta pitäisi kartoittaa muut mahdollisuudet tulvaveden tilapäiseen varastoimiseen ja mahdollisuudet ennallistaa puron luonnollisia tulva-alueita. Ympäristölupaviraston päätöksen perusteluissakin on todettu, että hanke vaikuttaa haitallisesti Myllypuron varren luonnonsuojelualueeksi varatun lehtoalueen luontoarvoihin. Vesilakiin perustuvaa päätöstä ja päätöksen lupamääräyksiä tulee tarkentaa siten, etteivät ne ole ristiriidassa luonnonsuojelulain mukaisen rauhoituspäätöksen kanssa.

ASIAN KÄSITTELY HALLINTO-OIKEUDESSA

Länsi-Suomen ympäristölupavirasto on valitusten johdosta antamassaan lausunnossa todennut, että Espoon ympäristöyhdistys ry:n ja Uudenmaan ympäristönsuojelupiiri ry:n yhteinen 3.8.2008 päivätty muistutus on saapunut ympäristölupaviraston kirjaamon sähköpostiin 29.9.2008. Muistutusta ei kuitenkaan ole syystä, jota ei ole saatu selvitettyä, kirjattu kyseiseen asiaan eikä sitä ole käsittelyn yhteydessä otettu huomioon. Ympäristölupavirasto on todennut kuitenkin, että muistutuksessa ei ole esitetty mitään sellaista, mikä olisi vaikuttanut ympäristölupaviraston päätöksen lopputulokseen.

Espoon ympäristöyhdistys ry:lle ja Uudenmaan ympäristönsuojelupiiri ry:lle on varattu tilaisuus antaa vastaselitys Länsi-Suomen ympäristölupaviraston lausunnon johdosta. Vastaselitystä ei ole annettu.

Vaasan hallinto-oikeus on hankkinut asiakirjoihin Uudenmaan ympäristökeskuksen lainvoimaisen päätöksen 10.6.2009 LUO 497, jolla on Espoon kaupungin hakemuksesta perustettu Myllypuron lehtokorpilaakson luonnonsuojelualue (aluetunnus YSA204852) Espoon kaupungin Vanhakartanon kylään määräaloille kiinteistöistä Juun RN:o 6:337 ja Myllypuro 6:301. Luonnonsuojelualueen pinta-ala on noin 23,7 hehtaaria.

Espoon kaupunginhallitukselle on varattu tilaisuus antaa vastine asiassa tehtyjen valitusten johdosta. Kaupunginhallitus on todennut valitusten johdosta, etteivät Niipperin asuinalueen uomaosuuteen kohdistuvat toimenpiteet kuten rumpujen puhdistaminen poista Niipperin taajamaan ja asuinkiinteistöihin kohdistuvia tulvariskejä. Lupapäätöksen mukainen tulvavesiallas on välttämätön tulvasuojelutoimenpide ja se tarjoaa maaston topografian osalta hyvät edellytykset tehokkaaseen tulvasuojeluun, vaihtoehtoisia yhtä hyvin toimivia allasratkaisuja ei ole. Luonnonsuojelualueen perustamispäätös on päivätty 10.6.2009 ja valituksenalainen ympäristölupaviraston päätös on annettu 2.7.2009. Näin ollen voidaan katsoa, että luonnonsuojelualueen perustamista koskevan päätöksen määräykset on jo otettu huomioon ympäristölupaviraston myöntämässä luvassa Myllypuron tulvavesialtaalle. Luontoarvojen mahdollinen vaarantuminen on selvitetty vesitalouslupahakemuksen liitteenä olevissa selvityksissä "Niipperin tulva-altaan luontoarvot" ja "Niipperin tulva-altaan mitoitustarkastelun täydennys". Harvoin esiintyvällä ja lyhytaikaisella tulvavesien padotuksella ei ole merkittävää vaikutusta kasvillisuuteen. Kalojen kulkua patorakenne ei estä, koska suunniteltu luukku ja välppä ovat normaalisti auki.

Espoon kaupunginhallituksen vastine on lähetetty tiedoksi muutoksenhakijoille.

HALLINTO-OIKEUDEN RATKAISU

Hallinto-oikeus kumoaa perusteluista ilmenevistä syistä ympäristölupaviraston valituksenalaisen päätöksen ja hylkää Espoon kaupungin hakemuksen. Asian näin päättyessä menettelyvirhettä lukuun ottamatta enempi lausuminen muista vaatimuksista raukeaa.

Perustelut

Muistutuksen käsittelemättä jääminen

Asian käsittelyssä on tapahtunut menettelyvirhe, kun Espoon ympäristöyhdistys ry:n ja Uudenmaan ympäristönsuojelupiiri ry:n asiassa tekemä muistutus on jäänyt käsittelemättä. Asian lopputulos huomioon ottaen enempi lausuminen kyseisestä menettelyvirheestä ei ole tarpeen.

Päätöksen kumoaminen

Uudenmaan ympäristökeskus on päätöksellään 10.6.2009 perustanut Myllypuron lehtokorpilaakson luonnonsuojelualueen. Alue on rauhoitettu purouoman ja puronvarren luontoarvojen suojelemiseksi. Purontokan kasvillisuus on osaksi lehtomainen ja siellä on vanhaa puustoa ja runsaasti kuolleita puita. Alueella esiintyy useita vaateliaita ja harvinaisia kasvilajeja. Päätöksen rauhoitusmääräyksissä on muun muassa kielletty ojittaminen, vesien perkaaminen, patoaminen ja muut vesirakennushankkeet. Nyt esillä olevan tulvasuojeluhankkeen tarkoituksena on tilapäisesti padottaa tulvavettä purouomaan patorakenteen avulla ja muodostaa tilapäinen tulva-allas, johon vettä voidaan varastoida alapuolisen Niipperin asuinalueen suojaamiseksi tulvavahingoilta. Tulva-allasta tarvittaisiin 20 vuoden jaksolla arviolta muutamia kertoja. Tulvaveden nostaminen ja varastoiminen puron varsille muuttaisi rauhoitusalueen kasvillisuutta ja heikentäisi niitä luontoarvoja joita rauhoitus suojelee. Koska hanke on rauhoituspäätöksen tarkoituksen ja määräysten vastainen, valituksenalainen päätös on kumottu.

Sovelletut oikeusohjeet

Vesilaki 1 luku 23 c §
Luonnonsuojelulaki 10 § ja 24 §

JULKIPANO

Päätös on annettu julkipanon jälkeen.

PÄÄTÖKSESTÄ ILMOITTAMINEN

Espoon kaupunginhallituksen on viipymättä ilmoitettava tästä päätöksestä kaupungin ilmoitustaululla.

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Valituskirjelmä on toimitettava Vaasan hallinto-oikeudelle 30 päivän kuluessa hallinto-oikeuden päätöksen antopäivästä eli viimeistään 1.7.2010.

Valitusosoitus on liitteenä VeJp (07.07).

01526/09/5201

01527/09/5201

Asian ovat ratkaisseet lainoppineet hallinto-oikeustuomarit Raija Helenius ja Yrjänä Honkavaara sekä luonnontieteiden alan hallinto-oikeustuomari Jan Eklund.

Raija Helenius

Jan Eklund

Yrjänä Honkavaara

Esittelijä
hallinto-oikeussihteeri

Matti Suontausta

Asiaa ratkaistaessa on toimitettu äänestys. Jäsenen äänestyslausunto on päätöksen liitteenä.

Diaarinumerot
01526/09/5201
01527/09/5201

JAKELU

Päätös

Espoon ympäristöyhdistys ry. ja Uudenmaan ympäristönsuojelupiiri ry.
prosessiosoite:
Luonnonsuojelusihteeri Tapani Veistola
Uudenmaan ympäristöpiiri
c/o Suomen luonnonsuojeluliitto
Kotkankatu 9
00510 Helsinki

Espoon kaupungin ympäristölautakunta
PL 44
02070 Espoon kaupunki

Jäljennös

Espoon kaupunki (luvan hakija)
PL 1
02070 Espoon kaupunki

Espoon kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen
PL 1
02070 Espoon kaupunki

Espoon kaupunginhallitus (ilmoitustaulu)
PL 1
02070 Espoon kaupunki

Uudenmaan ELY-keskus
Ympäristö ja luonnonvarat
PL 36
00521 Helsinki

Etelä-Suomen aluehallintovirasto
Ympäristölupavastuualue
PL 115
00231 Helsinki

Suomen ympäristökeskus
PL 140
00251 Helsinki

IH

Diaarinumerot
01526/09/5201
01527/09/5201

Liite Vaasan hallinto-oikeuden päätökseen
antopäivä 1.6.2010, nro 10/0142/1

Hallinto-oikeustuomari Yrjänä Honkavaaran äänestyslausunto:

Olen katsonut, että asiassa on ennen sen lopullista ratkaisemista hallinto-oikeudessa tarpeen varata Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen luonnonsuojeluasioista vastaavalle vastuualueelle tilaisuus lausunnon antamiseen Länsi-Suomen ympäristölupaviraston valituksenalaisesta päätöksestä, päätöksestä tehdyistä valituksista ja ympäristölupaviraston valituksista antamasta lausunnosta sekä Espoon kaupunginhallituksen vastineesta hallinto-oikeudelle. Enemmistön päätös huomioon ottaen ja velvollisena asiallisesti ratkaisemaan asia olen ympäristölupavirastossa tapahtuneen menettelyvirheen osalta samaa mieltä kuin enemmistö katsoen kuitenkin, ettei päätöstä ole syytä virheen johdosta kumota ja asiaa palauttaa nykyiselle aluehallintovirastolle uudelleen käsiteltäväksi.

Hyläten valitukset enemmälti olen katsonut, että ympäristölupaviraston valituksenalaisen vesitalouslupapäätöksen lupamääräykseen 1 on uudeksi toiseksi kappaleeksi syytä lisätä näin kuuluva kappale:

Lupamääräykset

Rakenteet ja niiden käyttö

1) - - -

Ennen tulvaveden tilapäistä padottamista tulva-altaaseen Myllypuron lehtokorpilaakson luonnonsuojelualueella luvanhaltijan on hankittava Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen luonnonsuojelulain nojalla myöntämä poikkeuslupa hankkeen toteuttamiseen.

Perustelut

Uudenmaan ympäristökeskus on Espoon kaupungin hakemuksesta 10.6.2009 tekemällään päätöksellä dnro UUS-2009-L-367-251 perustanut Myllypuron lehtokorpilaakson luonnonsuojelualueen muun muassa rajoituksella, jonka mukaan luonnonsuojelualueella on kielletty

ojittaminen, vesien perkaaminen, patoaminen ja muut vesirakennushankkeet. Länsi-Suomen ympäristölupavirasto on 2.7.2009 antamallaan valituksenalaisella päätöksellä myöntänyt Espoon kaupungille luvan poiketa vesilain 1 luvun 17 a §:ssä säädetystä kiellosta muuttaa luonnontilaista uomaa, luvan rakentaa Niipperinportin alittavaan rumpuun patorakennelma ja padota Myllypuron uoman vettä tilapäisesti tulva-altaaseen Espoon kaupungissa. Asiakirjoista saatavan selvityksen perusteella mainittu tulva-allas sijaitsee kokonaisuudessaan Myllypuron lehtokorpilaakson luonnonsuojelualueella.

Asiakirjojen mukaan Myllypuron tulvatilanne ja siitä johtuva puron veden tilapäinen padottaminen on arvioitu toistuvan 20 vuoden jaksolla vain muutamia kertoja. Veden padottaminen on lisäksi lyhytaikaista. Ympäristölupaviraston valituksenalaisen päätöksen lupamääräyksen 1 mukaan Myllypuron uoman ja Niipperinportin alapuolisen uoman veden välityskykyä tulee lupamääräyksen mukaisesti parantaa. Tämä huomioon ottaen Myllypuron tulvatilanteen syntyminen tulee harventumaan ja tulvatilanteen veden tilapäisen padottamisen tarve vähentymään. Toimenpiteet eivät tule kokonaan poistamaan tulvatilanteen syntymistä ja veden tilapäisen sekä lyhytaikaisen padottamisen tarvetta.

Asiakirjoihin ei ole liitetty Uudenmaan ympäristökeskuksen luonnonsuojeluosaston lausuntoa. Olen tässä nimenomaisessa asiassa katsonut aiheelliseksi varata Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen luonnonsuojeluasioita vastaavalle vastuualueelle tilaisuuden lausunnon antamiseen asiassa ennen asian lopullista ratkaisemista hallinto-oikeudessa.

Ympäristölupaviraston valituksenalaisessa päätöksessä ja sen lupamääräyksissä on jossain määrin otettu huomioon Myllypuron lehtokorpilaakson luonnonsuojelualueen luonto- ja lajistoarvojen turvaaminen. Tarvittaessa tapahtuva Myllypuron veden tilapäinen ja lyhytaikainen padottaminen tulva-altaaseen ympäristölupaviraston päätöksen ja sen lupamääräysten mukaisesti toteutettunakin saattaa väliaikaisesti vaarantaa Myllypuron lehtokorpilaakson luonnonsuojelualueen luontoarvoja. Ennalta arvioiden hankkeen harvoin tapahtuva ja lyhytaikainen toteuttaminen ei tuhoa luonnonsuojelualueen kasvistoa ja lajistoa.

Kaikki yllä mainitut seikat huomioon ottaen sekä tulvavesien mahdollisen padottamisen kiireellisen toteuttamistarpeen perusteella olen tässä nimenomaisessa asiassa katsonut, ettei ympäristölupaviraston valituksenalaista päätöstä ole yhdistysten valituksesta syytä kumota ja Espoon kaupungin vesitalouslupahakemusta hylätä. Samalla olen yhdistysten ja ympäristölautakunnan valituksista katsonut aiheelliseksi lisätä Myllypuron veden tilapäisen padottamisen tulva-altaaseen

edellytykseksi Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen luonnonsuojelulain nojalla myöntämä poikkeuslupa patoamishankkeen toteuttamiseen.

Sovelletut oikeusohjeet

Vesilaki 1 luku 17 a § ja 23 c §, 2 luku 4 § ja 6 § 2 mom
Luonnonsuojelulaki 31 § ja 48 §

Vakuudeksi

Matti Suontausta